

Cuprins

1. Lumea Bibliei.....	15
1.1. Geografia lumii Bibliei –	
Semiluna fertilă.....	16
1.1.1. Civilizația râurilor	16
1.1.2. Canaan – Micul Paradis (Deuteronomul 3:25; 8:7-9)	19
1.1.3. Cele șapte roade ale Canaanului.	22
1.2. Istoria omenirii – creația	24
1.2.1. Documentele istoriei	24
1.2.2. Viziunea mitologică despre originea lumii și a omului	24
1.2.3. Viziunea revelată a Bibliei despre originea vieții.	26
1.2.4. Creația – o viziune corectă din punct de vedere științific.	28
1.2.5. Creaționismul – singura cale de a-L înțelege corect pe Dumnezeu.	29
1.2.6. Zilele literale sau ere geologice?.	31
1.2.7. Creația, în viziunea Spiritului Profetic.	34
1.2.8. Istoricul teoriilor referitoare la creație și evoluție.	35
1.3. Cronologia istoriei.....	37
1.3.1. Săptămâna – un memorial al creației.	38
1.3.2. Ziua a șaptea și valoarea ei	38
1.4. Calendare și sisteme de	
cronologie a timpului	39
1.4.1. Calendarul lunar.	39
1.4.2. Calendarul solar	40
1.4.3. Cronologia timpului	41
1.4.4. Cronologia după datele Bibliei și istoriei:	42
1.4.5. Corelarea datelor istorice și biblice cu Spiritul Profetic	45
2. Aceasta este Cartea.....	49
2.1. Cel mai mare monument	51
2.2. Ce este Introducerea în Vechiul Testament?	54
2.2.1. Revelația	56
2.2.2. Inspirația	57
2.3. Limbile Bibliei	58
2.3.1. Limba Canaanului	58
2.4. Istoria scrisului – Sisteme de scriere	61
2.4.1. Scrierea cuneiformă	61
2.4.2. Scrierea hieroglifă	63
2.4.3. Scrierea alfabetică	66

2.5.	Materiale de scris	68
2.5.1.	Scrierea manuscriselor	71
2.5.2.	Traducerile și <i>textus receptus</i>	72
2.6.	Canonul Sfintelor Scripturi	74
2.6.1.	Cuvântul „canon”	74
2.6.2.	Cărțile apocrife	76
2.6.3.	Referințe ale NT despre canonul VT	79
3.	Biblia ebraică și Tora	81
3.1.	Tanak – Biblia ebraică	83
3.1.1.	Biblia ebraică	83
3.2.	Structura Bibliei	87
3.3.	Tora – cea mai prețuită carte	89
3.3.1.	Teoria surselor documentare	92
3.3.2.	Prezentarea cărților lui Moise:	93
3.4.	Sulurile sfinte – Codexurile	94
4.	Bereșit – „Cartea începuturilor”; Geneza 1-9	97
4.1.	Autorul cărții	99
4.2.	Tema cărții	100
4.3.	Structura cărții	101
4.4.	Cartea Începuturilor – Bereșit sau Geneza?	101
4.5.	Creația: Geneza 1 și 2	103
4.5.1.	Săptămâna creației, capitolul 1.	104
4.5.2.	Creația specială, capitolul 2.	107
4.5.3.	„O seară și o dimineață”	108
4.5.4.	„Și era bună...”	109
4.5.5.	Binecuvântarea și blestemul	111
4.5.6.	Capitolul 5, Genealogia celor buni, fiii lui Dumnezeu	114
4.6.	Eroii antediluvieni ai credinței	115
4.6.1.	Abel	115
4.6.2.	Enoh	117
4.6.3.	Noe	118
5.	Lumea antediluviană și potopul – Geneza 4-11	121
5.1.	Condiționalismul	123
5.2.	Urmările păcatului	123
5.3.	Fiii oamenilor	124
5.3.1.	Cain și crima lui	124

5.3.2. Genealogia lui Cain:	129
5.3.3. Păcatele antediluvienilor:.....	130
5.3.4. Potopul.....	135
5.3.5. Potopul – un cataclism universal	137
6. Istoria lumii de după potop.....	139
6.1. După potop	141
6.1.1. Altarul legământului	141
6.2. Binecuvântarea și blestemul	143
6.3. Nimrod	145
6.3.1. Nimrod și reeditarea păcatelor antediluvienilor	145
6.4. Turnul Babel și încurcarea limbilor	149
6.5. Epoca sfidării lui Dumnezeu	152
6.6. Istoria mileniului al III-lea	154
6.6.1. Sumerienii – prima civilizație	154
6.6.2. Istoricul descoperirii Mesopotamiei.....	159
6.6.3. Civilizația egipteană	163
6.6.4. Civilizația canaanită	165
7. Lumea patriarhilor: Geneza 12-50.....	169
7.1. Patriarhii.....	171
7.1.1. Istoria biblică – o istorie a mântuirii	173
7.1.2. Cronologia perioadei patriarhale	175
7.1.3. Cadrul istoric al perioadei patriarhale:	175
7.2. Principalele evenimente din viața patriarhilor.....	178
7.3. Egiptul – incubatorul viitorului popor Israel	181
8. Originea poporului sfânt	183
8.1. Chemarea lui Avraam.....	185
8.2. Istoria patriarhilor.....	186
8.2.1. Avraam	187
8.2.2. Isaac	190
8.2.3. Iacov – Israel.....	191
8.2.4. Copiii lui Iacov	194
8.3. Calea patriarhilor.....	194
8.3.1. Lumea patriarhilor	196
8.3.2. Retrospectivă la epoca patriarhală	197
8.3.3. Altarele patriarhilor	198
8.4. Personajele narațiunii din cartea Geneza	200

8.4.1. Personaje pozitive	200
8.4.2. Personaje negative	205
8.4.3. Personaje feminine pozitive:	207
8.4.4. Personaje feminine negative	210
8.5. Mormintele patriarhilor	211
8.6. Binecuvântarea patriarhală	212
9. Exodul– Formarea poporului sfânt	213
9.1. Titlul cărții	215
9.1.1. Cadrul istoric al exodului	216
9.1.2. Data exodului	218
9.2. Prezentarea cărții Exodul	219
9.3. Plăgile din Egipt	224
9.3.1. Scopul plăgilor	228
9.4. Trecerea Mării Roșii	230
9.5. Teofania de la Sinai	233
9.6. Sanctuarul	237
10. Leviticul	255
10.1. Informații generale	257
10.1.1. Titlul	257
10.1.2. Autorul	257
10.1.3. Tema cărții	257
10.1.4. Schița cărții	259
10.2. Legile ceremoniale pentru jertfă	260
10.2.1. Jertfa arderii-de-tot (Leviticul 1; ebr. <i>ola</i>)	264
10.2.2. Jertfa de mâncare (Leviticul 2; ebr. <i>minhah</i>)	265
10.2.3. Jertfa de mulțumire (Leviticul 3; ebr. <i>zebah şlamim</i> – „jertfă de pace”) ..	265
10.2.4. Jertfa pentru păcat (Leviticul 4, ebr. <i>Reheta</i>)	265
10.2.5. Jertfa pentru vină (Leviticul 5; ebr. <i>la assam</i>)	266
10.2.6. Jertfa pentru consacrare în slujbă (Leviticul 8; ebr. <i>la miluim</i>) ..	266
10.2.7. Jertfa zilnică	267
10.3. Sărbătorile	270
10.3.1. Paștele (ebr. <i>Pesah</i>)	272
10.3.2. Azimele	272
10.3.3. Sărbătoarea Săptămânilor	272
10.3.4. Anul Nou	272
10.3.5. Ziua Ispășirii	273
10.3.6. Sărbătoarea Corturilor	273
10.3.7. Trei mari sărbători îi adunau pe israeliți la sanctuar	273

10.4. Sfințirea în sistemul levitic al legii	274
10.4.1. Sfințirea	274
10.4.2. Sabatul săptămânal și sabatele ceremoniale	275
10.4.3. Anul sabatic	276
10.4.4. Anul jubiliar	277
10.4.5. Vaca roșie – ritualuri de curățire. Cum poți să fii sfânt în serviciul sanctuarului!	277
10.4.6. Curățirea taberei – izolarea în caz de lepră (Leviticul 13 și 14). ..	278
10.4.7. Necurăția ceremonială, carantina și metode de curățire	278
10.4.8. Expulzarea sau uciderea cu pietre	279
11. Numeri	281
11.1. Avertisment și tipologie	283
11.1.1. Titlul	283
11.1.2. Autorul	284
11.1.3. Mesajul cărții	284
11.1.4. Schița cărții	285
11.2. Simbolisme	285
11.2.1. Stânca	285
11.2.2. Șarpele de aramă	286
11.2.3. Steaua lui Iacov	286
11.2.4. Pustiul	286
11.3. Tabăra în marș.....	287
11.3.1. Norul	287
11.3.2. Numărătoarea	288
11.4. Cele opt evenimente din cartea Numeri:.....	289
11.4.1. Tabeera (Numeri 11:1) – Murmurare față de calea urmată . . .	289
11.4.2. Chibrot Hataava (11:4-6) – Mormintele lăcomiei, dorința după carne .	290
11.4.3. Hațerot – conflictul la vârf, între conducători	291
11.4.4. Cades-Barnea – Criza iscoadelor, un pericol de eșec pentru mișcarea exodului	292
11.4.5. Core, Datan și Abiram (Numeri 16) – Complot împotriva slujbei preotești a familiei lui Aaron	294
11.4.6. Meriba (Numeri 20:3-13) – Murmurare față de lipsa apei	296
11.4.7. Șarpele din pustie (Numeri 21:4-9) – Nemulțumire față de drumul urmat ..	298
11.4.8. Desfrâul de la Baal-Peor (Numeri 25) – Participarea la o petrecere păgână cu desfrâu	299
11.5. Problemele pustiului.....	300
11.5.1. Balaam și provocarea ocultismului	300
11.5.2. Patruzeci de ani în pustiu	302
11.5.3. Popasurile din drumul exodului	304
11.5.4. O nouă generație	305

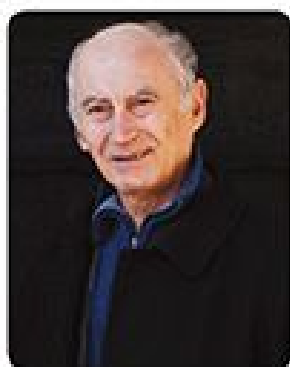
11.5.5. Balaam, profetul apostat	306
12. Deuteronomul.....	309
12.1. Date generale	311
12.1.1. Titlul cărții: <i>Dvarim</i> (ebr.); <i>Deuteronomos</i> (gr.)	311
12.1.2. Autorul cărții	313
12.1.3. Tema cărții	313
12.1.4. Schița cărții	314
12.2. Cele patru cuvântări ale lui Moise:	315
12.2.1. Prima cuvântare (Deuteronomul 1:6–4:43)	315
12.2.2. A doua cuvântare (Deuteronomul 4:44–26:19)	316
12.2.3. A treia cuvântare (Deuteronomul 27:1–28:68)	320
12.2.4. A patra cuvântare, Deuteronomul 29:1–30:20	321
12.2.5. Concluzie	321
12.3. Dezvoltarea temei.....	322
12.3.1. Ajunge!... ..	323
12.3.2. Ascultă!... ..	324
12.3.3. Adu-ți aminte!... ..	326
12.3.4. Tora	327
12.4. Pregătiri pentru Canaan	328
12.4.1. Al doilea triumvirat: Moise, Aaron, Miriam	329
12.4.2. Portretul lui Moise	330
12.4.3. Portretul lui Aaron	335
12.4.4. Miriam, profetesa	336
12.5. Organizarea taberei	338
12.5.1. Ordinea taberei lui Israel în staționare	338
12.5.2. Pentru un final fericit	340

Lumina Torei te invită la o călătorie prin istoria omenirii, cu mijloace antice și moderne, analizând și înțelegând întrebările eterne ale umanității.

Posibilitatea de a pătrunde imaginar pe străzile prăfuite ale unei așezări biblice, de a atinge teascul cu măslina, de a bea un suc de rodie în compania vecinului Iosua, va transforma lectura acestei cărți într-o experiență satisfăcătoare.

Autorul construiește, prin carte, o relație bună cu cititorul, manifestând talent pedagogic autentic, provocându-și partenerii de lectură spre o aprofundare suplimentară a subiectului; folosește un ton cald, afectiv, ca al unui bunic ce ne câștigă cu experiența vieții; reușește prin limbajul accesibil să-i mulțumească atât pe doritorii de narațiune, cât și pe căutătorii de adevăr; devine introspectiv în fața descoperirii și mai ales în fața revelației.

Indiferent de moment, deschide cartea! Va fi o experiență extraordinară...

Traian Aldea deține un doctorat în istorie, obținut la Facultatea de Istorie din cadrul Universității din București și predă, ca lector universitar, istorie biblică la Institutul Teologic Adventist din Cernica. Are o bogată experiență de arheolog, participând pe șantiere arheologice din Israel, singur sau însoțit de echipe de studenți. A mai publicat, printre altele: *Hațor, capitala canaanitilor* (Viață și Sănătate, 2002), *Comori din pământ* (Viață și Sănătate, 2004), *Povestea smochinului* (Editura Academiei, 2005) și *Acasă în lumea Bibliei* (Viață și Sănătate, 2014).